

Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö (DEMO) ry:n toimintakertomus 2008

1. Demon toiminnan, roolin ja päämäärien esittely

Demo on aatteellisesti, puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton suomalaisten puoluekisterissä olevien eduskuntapuolueiden yhteistyöjärjestö, joka toimii moniarvoisen demokratian edistämiseksi. Se tukee Suomen kehityspoliittisia tavoitteita toteuttamalla suomalaisten puolueiden ja kehitysmaiden poliittisten liikkeiden välisiä yhteistyöhankkeita.

Demo perustaa toimintansa hallituksen periaatepäätökselle vuodelta 2004. Tämän mukaan ”ihmisoikeuksien kunnioittaminen, sukupuolten välisen ja yhteiskunnallisen tasa-arvon sekä demokratian edistäminen... ovat välttämätön edellytys kehitykselle” ja “kehitysmaiden parlamenttien ja puoluejärjestelmän toimintaedellytysten parantaminen luo pohjaa demokratian kehittymiselle ja vakiintumiselle”.

Demolle on luotu kolmivuotisstrategia vuosille 2009–2011. Demon strategian mukaan yksi sen päätavoitteista on **edistää moniarvoista demokratiaa kohdemaissa**. Edustuksellinen demokratia ei voi toimia ilman toimintakykyisiä ja vastuullisia puolueita ja siksi demokratian tukemiseksi tarvitaan puolueiden omaa kokemusta ja asiantuntemusta sekä niiden kapasiteetin vahvistamista. Puolueiden välinen vuoropuhelu ja koulutusohjelmat, jotka tarjoavat mahdollisuuksia molemminpuoliseen oppimiseen ja pohjautuvat yhteistyötahojen kanssa yhdessä määritellyille tarpeille, ovat keskeisiä Demon työssä. Taustoiltaan erilaiset puolueiden edustajat tuovat toimintaan oman asiantuntemuksensa ja vertaavat kokemuksiaan niin hyvistä käytännöistä kuin demokratian ongelmistakin. Demo arvostaa puoluerajat ylittävää yhteistyötä, jolla pyritään edistämään osapuolien välistä ymmärrystä sekä rakentavaa ja ketään syrjimätöntä poliittista kulttuuria.

Demo pyrkii osaltaan edesauttamaan hyvää hallintoa kannustamalla puolueita monenväliseen dialogiin demokratiakysymyksistä. Demon työ puolueiden parissa pureutuu korruptioon jakamalla kokemuksia hyvistä käytännöistä, kehittämällä toimijoiden kykyä pitää hallintoa vastuullisena sekä lisäämällä poliittisen järjestelmän avoimuutta ja läpinäkyvyyttä kaikilla päätöksenteon tasoilla. Demon työ tukee myös kansalaisten kykyä valvoa julkisten varojen käyttöä, minkä tulee oleellisesti liittyä budjettituen käyttöön.

Demon hankkeet suunnitellaan yhteistyössä paikallisten kumppaneiden kanssa ja niiden sisältö syntyy paikallisista tarpeista. Demo pyrkii osaltaan edistämään yhteiskuntarauhaa ja ehkäisemään konflikteja kannustamalla puolueita monenväliseen dialogiin tavoitteena eri näkemysten yhteensovittaminen sekä rakentava ja yhdessä ratkaisuja hakeva poliittinen kulttuuri. Tasa-arvoon ja edustuksellisuuteen kannustetaan painottamalla naisten, nuorten ja erityisryhmien vaikutusmahdollisuuksia. Demokratian toteutuminen edellyttää kaikkien ryhmien osallistumismahdollisuuksia, ja vain aidosti edustukselliset puolueet voivat olla muodostamassa toimivaa monipuoluejärjestelmää. Toimiva monipuoluejärjestelmä edellyttää samoin opposition kykyä tarjota poliittisia vaihtoehtoja sekä valvoa hallituksen toimia. Yhdistettynä riippumattomaan oikeuslaitokseen ja itsenäisiin tiedotusvälineisiin toimiva monipuoluejärjestelmä edistää ihmisoikeuksien toteutumista ja on keino vakaaseen yhteiskuntaan. Vakaus puolestaan on edellytys muulle kehitykselle.

Demon toiminta suuntautuu tällä hetkellä kahteen pääkohteeseen: Tansaniassa erityisesti naisten ja Nepalissa nuorison tasa-arvon ja vaikutusmahdollisuuksien edistämiseen. Demo tarjoaa suomalaisille puolueaktiiveille mahdollisuuden ensikäden kokemuksiin kehitys- ja demokratiakysymyksissä. Puolueiden edustajat ovat avainasemassa Demon ohjelmien kaikissa vaiheissa. Tansanian toimintaa varten on perustettu gender-työryhmä, jossa on edustaja kaikista poliittisista naisjärjestöistä sekä Nytkis ry:stä. Ryhmä on mukana Tansanian ohjelman suunnittelussa, toimeenpanossa ja seurannassa. Nepalin ohjelmassa poliittiset nuorisjärjestöt ovat muodostaneet vastaavan työryhmän, joka on ollut aktiivisesti mukana toiminnassa sen alusta asti. Ryhmän jäsenet toimivat järjestönsä yhteyshenkilöinä ja jakavat näissä tietoa ohjelman etenemisestä. Jäsenet ovat myös mukana määrittelemässä koulutusmatkoille osallistuvien henkilöiden valintaperusteita ja ilmoittavat hausta järjestöissään. On selvää, että suomalaiset eivät ole opettajan roolissa, vaan jakamassa kokemustaan sekä oppimassa itse. Demokratia syntyy aina paikallisista tarpeista ja olosuhteista ja se on maakohtainen prosessi.

Demon, kuten muidenkin demokratiatukea tarjoavien toimijoiden, tehtävä on tukea niitä demokratiapyrkimyksiä, joita kussakin maassa esiintyy. Demon osalta tämä ei voi jäädä vain suomalaisten ja kumppanimaiden toimijoiden välisen dialogin varaan. Tärkeää on myös mahdollistaa kumppanimaiden puolue-toimijoiden välistä yhteistyötä, koska vain siten poliittiseen kulttuuriin ja toimintatapoihin voidaan saada kestävää edistystä. Ilman paikallistoiminnan jatkuvuutta Demon työ voi jäädä yksittäisiksi koulutus-tilaisuuksiksi ja opintomatkoiksi, joiden pysyvä hyöty on kyseenalainen.

Demon toisena strategisena tavoitteena on **kehityspoliittikatietoisen ja kehitysyhteistyömyönteisen poliittisen kulttuurin lisääminen Suomessa**. Demo jakaa hallituksen, työryhmien ja koulutuksissa mukana olleiden aktiivitoimijoiden kautta tietoa kehitys- ja demokratiakysymyksistä sekä kohdemaiden poliittisesta tilanteesta ja Demon työn edistymisestä puolueille ja niiden erityisjärjestöille. Demo tiedottaa toiminnastaan myös puoluelehtien kautta sekä puolueiden omissa tilaisuuksissa kuten myös valikoiduissa yleisötilaisuuksissa. Puolueiden omistajuuteen, tiedon institutionalisoitumiseen niiden sisällä ja aktiivitoimijoiden joukon jatkuvaan kasvuun panostetaan erityisesti. Demo kannustaa puolueita ja muuta kansalaisyhteiskuntaa rakentamaan kanssakäymiseen kaikessa työssään.

Demon kolmas strateginen tavoite on **lujittaa rooliaan suomalaisena demokratiatuen asiantuntijana ja vaikuttajana erityisalueenaan puolueiden rooli demokratiakehityksessä**. Demo kerää alaan liittyvää tietopankkia ja seuraa alan kehitystä sekä pyrkii tuomaan demokratiakysymyksiä esille kehityspoliittisissa keskusteluissa. Demo järjestää lisäksi demokratia- ja kehitysaiheisia koulutusseminaareja Suomessa kutsuen paikalle usein myös ulkomaisia asiantuntijapuhujia.

Neljännän strategisena tavoitteen mukaan Demo **tuottaa lisäarvoa eurooppalaiseen demokratiatukeen ja sen kehitykseen sekä oppii muilta toimijoilta**. Demo seuraa toimialansa kehitystä ja osallistuu demokratiatukeen ja kehitysyhteistyökysymyksiin liittyvään keskusteluun Suomen lisäksi myös Euroopan tasolla. Se tekee yhteistyötä vertaistoimijoiden kanssa ja vaikuttaa aktiivisesti Euroopan demokratiasäätiössä (European Partnership for Democracy).

Demon viides strateginen tavoite on **antaa oman panoksensa kansainväliseen demokratiatukeen ja sen kehitykseen sekä oppia muilta toimijoilta**. Demo tekee yhteistyötä kansainvälisten alan toimijoiden kanssa (esimerkiksi UNDP, International IDEA, UNIFEM ja Carnegie Endowment).

Demon kuudentena strategisena tavoitteena ja samalla tavoitteiden saavuttamisen edellytyksenä on **toiminnan johdonmukaisuus ja vakiintuneisuus**. Demon toiminta on tällöin hallinnollisesti kestäväällä pohjalla ja se on lisäksi hyvin suunniteltua, toimeenpantua ja arvioitua.

2. Demon toiminta 2008

2.1 Moniarvoisen demokratian edistäminen kohdemaissa

Strateginen tavoite: Demo antaa oman lisäpanoksen kohdemaan myönteiseen demokratiakehitykseen.

2.1.1 Tansania

Demon ohjelma jatkui Tansaniassa vuonna 2008 omalla koordinaatiolla Demon luovuttua yhteistyöstä Tanzania Centre for Democracy (TCD) kanssa. Ohjelman painopistealueina olivat naispoliitikkojen koulutus ja kapasiteetin vahvistaminen, paikallistason pilotti Kyelan piirikunnassa sekä puolueiden välisen naisten yhteistyöfoorumien fasilitoiminen ja vakiinnuttaminen. Alkuvuodesta konsultoitii puolueiden johtoa ja toimintamalliksi muotoutui suora toimiminen puolueiden naisjärjestöjen kanssa. Puolueiden välinen naisten yhteistyöfoorumi, Cross Party Women's Platform (CPWP), saatiin koottua kaikkien eduskuntapuolueiden johdon tuella. Alussa epäröiden suhtautunut valtapuolue CCM:kin saatiin myös mukaan. Foorumissa ovat mukana siis kaikki viisi eduskuntapuoluetta:

- Chama Cha Mapinduzi (Revolutionary State Party – CCM)
- Civic United Front (CUF)
- Chama Cha Demokrasia na Maendeleo (Party for Democracy and Progress – CHADEMA)
- Tanzania Labour Party (TLP)
- United Democratic Party (UDP)

Pitkin vuotta Demon paikalliskoordinaattori Ave Maria Semakafu tapasi sekä puolueiden että naisiipien johtoa pyrkien vahvistamaan emopuolueiden tukea yhteistyöfoorumille ja laajentamaan sen osanottajakuntaa. Loppuvuodesta Semakafu kutsuttiin myös kouluttamaan aiheesta naiset, demokratia ja johtajuus sekä CCM:n että CUFin kuten myös TLP:n ja CHADEMAN naisiipien keskuskomiteoiden jäseniä.

Yhteistyöfoorumien ensimmäinen virallinen kokous järjestettiin lokakuussa Dar es Salaamissa kaksipäiväisen ideointi- ja koulutustapaamisen muodossa ja sen avasi Tasa-arvoministeri Margaret Sitta. Jokainen puolue nimitti kolme edustajaa foorumin jäseniksi ja tapaamisen tarkoitus oli selvittää osallistujille gender-käsitteistöä sekä suunnitella yhteistyöfoorumien tulevaa toimintaa. Foorumin pääteemaksi valittiin sen jäsenten ja puolueiden naisten kapasiteetin vahvistaminen, puolueiden välinen yhteistyö ja verkostoituminen, demokratia ja johtajuus sekä gender-budjetointi ja budjettiseuranta. Päätettiin myös että yhteistyöfoorumi lanseerataan virallisesti suurelle yleisölle alkuvuodesta 2009.

Ennennäkemätöntä toimintatapaa kuvaa hyvin se, että loppuvuodesta pääpuolue CCM:n naisten siipi UWT (Umoja wa Wanawake wa Tanzania) kutsui vuosikokoukseensa edustajat oppositiopuolueiden naisjärjestöistä ensimmäistä kertaa Tansanian poliittisessa historiassa ja Presidentti Kikwete kehui Demon ja naisten yhteistyöfoorumin toiminnan merkitystä. Myös Tansanian parlamentin naisverkosto on läheisesti mukana foorumin toiminnassa.

Alkuvuodesta tehtiin myös suunnitelma paikallistason toiminnasta ja valittiin kolmesta piirikunnasta (Mufindi, Kyela, Kilwa) yksi, Kyela, pilottitoiminnan paikalliskohteeksi. Paikalliskumppaniksi valikoitui kyläpankki VICOBA, jolla on laaja jäsenistö (yli 100 järjestäytynyttä ryhmää, ei yhtä hallitsevaa puoluetta) ja kouluttajaverkosto jo olemassa.

Koulutusten järjestämisessä paikallisena kumppanina toimii Tanzania Gender Networking Programmen (TGNP) Gender Training Institute.

Tansanialaisdelegaatio Suomessa 15.–25.5.2008

9-henkinen delegaatio vieraili Suomessa toukokuussa. Delegaatioon kuuluivat:

Ave Maria Semakafu, Demon paikalliskoordinaattori Tansaniasta

Buppe Mazengo, CCM:n naissiiven, UWT:n puheenjohtaja

Ashura Amanzi, CUF:n naissiiven puheenjohtaja

Naomi Kaihula, CHADEMAN naissiiven puheenjohtaja

Mwahija Halfani Kanunta, TLP, kunnanvaltuutettu

Njile Kingi Idebe, UDP, kunnanvaltuutettu

Regia Mtema, CHADEMAN nuorisosiipi

Linah Mwakyembe, Kyelan piirikunta, UWT, gender-kouluttaja

Elietta Switi, CCM, kansanedustaja

Usu Mallya, TGNP:n toiminnanjohtaja

Vierailun tarkoituksena oli muun muassa oppia puoluerajat ylittävästä naisten toiminnasta Suomessa, tutustua suomalaiseen puoluepolitiikkaan ja puoluekokouksiin sekä vahvistaa etelä-pohjoinen vuorovaikutusta. Ennen matkaa järjestettiin valmistautumistapaaminen, jonka fasilitoi TCD:n Gaudiosa Rutte. Opintovierailun puolueyhteistyöstä kerrotaan lisää kohdassa 2.2.2. Lisäksi delegaatio vieraili muun muassa Kuntaliitossa, Kriisinhallintakeskuksessa Mikkeliissä, Mikkelin Kaupunginvaltuustossa, Tasa-arvovaltuutetun toimistossa, Lyömätön Linja- ja Raiskauskriisikeskus Tukinainen-järjestöissä, Sosiaali- ja terveysministeriössä, Valtiovarainministeriössä, Tyttöjen talossa ja Maailma Kylässä-festivaaleilla. Vierailijat arvostivat erityisesti naisten yhteistoimintaa sekä budjetin läpinäkyvyyteen liittyviä ohjelmia ja kokivat oppineensa paljon.

Kyelan pilottihanke

Hanke potkaistiin käyntiin lähettämällä kolme VICOBAn kouluttajaa Dodomaan Women Wake-up –järjestön gender ja poliittinen osallistuminen –koulutukseen. Tämän jälkeen aloitettiin varsinainen koulutusohjelma Kyelassa. Paikallistason toimijoita koulutettiin poliittisesta osallistumisesta ja erityisesti naisten roolista politiikassa sekä budjettiseurannasta. Neljän ensimmäisen koulutusession jälkeen järjestettiin paikallistason 15 kouluttajille jatkokoulutusta. Tämän jälkeen kullekin kouluttajalle nimettiin kohdealue piirikunnan sisällä, jossa heidän tulee jatkaa koulutuksia. Vuonna 2008 koulutettiin kaiken kaikkiaan yli 1000 VICOBAn jäsentä ja koulutukset otettiin suurella innolla ja vapaaehtoisuudella vastaan. Koulutusohjelma sai myös positiivista huomiota Kyelan kunnanvaltuuston puheenjohtajalta sekä piirikunnan District Executive Directorilta. He puolestaan pyysivätkin, voisiko Demo kouluttaa myös kunnanvaltuutettuja, jotta he myös ymmärtäisivät budjettimonitoiminnin ja kansalaisten osallistumisen merkityksen. Loppuvuodesta järjestettiin koulutus 110:lle paikallishallinnon johtajalle. Koulutus paljasti tarpeen lisäkoulutuksille, sillä monet paikallishallinnon virkamiehet ja kunnanvaltuutetut eivät oikein tiedä mitä heiltä odotetaan. Samoin usein ajatellaan että valtuutettujen työ on luottamuksellista sen sijaan että kansalaiset voisivat osallistua päätöksentekoon tai seurata paikallishallinnon työtä. Alueen kansanedustajan tuki ja läsnäolo koulutusten aikana oli erityisen tärkeää koulutusten onnistumiselle.

Tansanian ohjelman seuranta

Tansanian ohjelman paikalliskoordinaattori Ave Maria Semakafu raportoi Suomeen neljännesvuosittain. Lisäksi jokaisesta matkasta ja seminaarista kirjoitetaan erilliset raportit.

Toiminnanjohtaja oli monitorointi- ja suunnittelumatkalla Tansaniassa 1.-8.10. Matkan tarkoituksena oli syventää Demon ymmärrystä Tansanian poliittisesta järjestelmästä, suunnitella tulevaa, tavata puolueiden välisen naisten yhteistyöfoorumin ydinryhmän jäseniä sekä vieraila Kyelan pilottikunnassa. Toiminnanjohtaja tapasi vierailullaan muun muassa seuraavia tahoja:

- valtapuolue CCM:n naisten siiven puheenjohtajan Anna Abdallahin, joka tukee vahvasti Demon ohjelmaa
- Tasa-arvoministerin Margaret Sittan
- Kyelan kunnan kansanedustajan Harrison Mwakyemben ja Kyelan kunnanjohtajan Mhando Senyagwan sekä kunnanvaltuuston puheenjohtajan Timon Kasungujilan
- Dar es Salaamissa vierailtiin muun muassa African Peer Review Mechanism APRM:n johtajan luona, koulutusyhteistyökumppanimme Tanzania Gender Networking Programmen johtajan luona sekä Dar es Salaamin yliopiston Gender-keskuksessa

Toiminnanjohtaja ja paikalliskoordinaattori ovat pitäneet yhteyttä Tansanian Suomen lähetystön henkilökuntaan, mukaan lukien suurlähettiläs Juhani Toivonen, paikallishallinnon erityisasiantuntija Iina Soiri, sekä hyvän hallinnon kysymysten asiantuntija Godfrey Mulisa, ja tavanneet näitä niin Suomessa kuin lähetystössä. Myös ministeriön Tansania-deskiin on pidetty yhteyttä. Demo esittäytyi 19.8 Helsingissä Kepan Tansanian-toimiston työntekijöille ja suomalaisdelegaatio vieraili Kepan toimistossa Morogorossa.

Lisäksi oltiin yhteydessä muihin relevantteihin toimijoihin Tansaniassa. Näitä ovat mm. Tanzania Centre for Democracy, UNIFEM, eduskunnan HIV/AIDS –komitea, Norwegian Centre for Democracy Support ja CMI Norway.

2.1.2 Nepal

Keväällä 2007 aloitettu Demon nuoriso-ohjelma Nepalissa tähtää nuorten poliittisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen ja rakentavan dialogin edistämiseen yli puoluerajojen. Ohjelman keskiössä on nuorisopoliitikkojen kapasiteetin vahvistaminen sekä puolueiden välisen nuorten yhteistyöfoorumin (Joint Youth & Students Platform) lujittaminen.

Ohjelman käynnistyessä nuorten yhteistyöfoorumi koostui väliaikaishallituksen seitsemän puolueen nuoriso- ja opiskelijasiivistä. Huhtikuussa pidettyjen vaalien tuloksena katsottiin tärkeäksi, että yhteistyöhön sisällytettäisiin myös uudet madhesi-puolueet. Laajenemisen seurauksena foorumissa ovat nyt aktiivisesti edustettuina yhteensä 18 poliittista nuoriso- ja opiskelijajärjestöä (ks. alla). Jopa aiemmin varauksella foorumin työhön suhtautuneet maolaisten sisarjärjestöt ovat vuoden aikana sitoutuneet toimintaan täysipainoisesti. Onkin huomionarvoista, että Demon tuella toimiva nuorten yhteistyöfoorumi on kokoonpanoltaan poikkeuksellisen laaja-alainen maan pirstaloituneeseen poliittiseen kontekstiin nähden.

Yhteistyöfoorumin (Joint Youth & Students Platform) järjestöt:

N.	Järjestön nimi:	Emopuolue:
1.	All Nepal National Revolutionary Students Union – Revolutionary (ANNISU-R)	Communist Party of Nepal (Maoist)
2.	Young Communist League (YCL)	Communist Party of Nepal (Maoist)
3.	Nepal Students Union (NSU)	Nepali Congress
4.	Nepal Tarun Dal (NTD)	Nepali Congress
5.	All Nepal National Free Students Union (ANNFSU)	Communist Party of Nepal (Unified Marxist-Leninist)
6.	Democratic National Youth Federation- Nepal (DNYF-Nepal)	Communist Party of Nepal (Unified Marxist-Leninist)
7.	Madhesi Student Forum (MSF)	Madhesi Rights Forum
8.	Madhesi Youth Forum (MYF)	Madhesi Rights Forum
9.	Terai-Madhesh Youth Front (TMYF)	Terai-Madhesh Democratic Party
10.	Terai-Madhesh Students Front (TMSF)	Terai-Madhesh Democratic Party
11.	All Nepal National Free Students Union – Marxist-Leninist (ANNFSU-ML)	Communist Party of Nepal (Marxist-Leninist)
12.	Progressive Youth Federation – Nepal (PYF-Nepal)	Communist Party of Nepal (Marxist-Leninist)
13.	Nepal National Students Federation (NNSF)	Communist Party of Nepal (United)
14.	Nepal National Youth Federation (NNYF)	Communist Party of Nepal (United)
15.	All Nepal National Free Students Union – Unified (ANNFSU-Unified)	Communist Party of Nepal (Unity-centre Masal)
16.	All Nepal Democratic Youth Association (ANDYA)	Communist Party of Nepal (Unity-centre Masal)
17.	Nepal Students Forum (NSF)	Nepal Sabhawana Party
18.	Nepal Youth Forum (NYF)	Nepal Sabhawana Party

Vuoden 2008 aikana Demo on menestyksekkäästi jatkanut työtä nuorten poliittisen yhteistyöfoorumin omistajuuden ja rakenteiden vahvistamiseksi. Ohjelmaa suunnitellaan säännöllisesti pidettävissä kokouksissa, joita järjestettiin 8 kertaa vuoden 2008 aikana. Kokousten puheenjohtajuus kiertää järjestöjen keskuudessa rotaatioperiaatteella ja osanottajat koostuvat

foorumiin linkittyneiden järjestöjen nimittämistä keskuskomiteoiden jäsenistä. Tämän lisäksi Demon koordinaattori on aktiivisesti yhteydessä järjestöjen puheenjohtajiin. Näin varmistetaan, että toiminta juurtuu järjestöjen ja toimijoiden omiin tarpeisiin. Demo on tukenut foorumin yhteistyön tiivistymistä myös tarjoamalla ydintoimijoille kaksi ryhmätyön dynamiikkaa käsittelevää koulutusta (maaliskuussa ja elokuussa). Lisäksi Demo on edistänyt sosiaalisen inklusion toteutumista ohjelman puitteissa, esimerkiksi perustamalla erillisen työryhmän vahvistamaan naisten osallistumista.

Kaiken kaikkiaan toimijoiden omistajuus onkin kasvanut merkittävästi vuoden aikana: monet aktiivit järjestöjen johtoporrasta myöten ovat kommentoineet, kuinka he "kokevat ohjelman omakseen". Demo nähdään todellisena kumppanina, jonka kanssa toteutettava ohjelma suunnitellaan tasa-arvoisessa yhteistyössä. Läheisiä suhteita ilmentää osaltaan myös se, että vuoden 2008 aikana Demo kutsuttiin vieraaksi lukuisiin, eri poliittisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen omiin tapahtumiin. Esimerkiksi elokuussa Demon paikalliskoordinaattoria pyydettiin puhumaan kymmentuhatpäiselle yleisölle CPN-UML:n opiskelijajärjestön (ANNFSU) historiallisessa massakokouksessa Pokharassa. Demo oli ainut tilaisuudessa edustettuna ollut kansainvälinen toimija.

Ohjelman käynnistäminen viidessä pilottiirikunnassa

Vuonna 2007 poliittiset nuoriso- ja opiskelijajärjestöt sitoutuivat luomaan nuorten yhteispoliittisen agendan, jota valmisteltiin aluksi keskustasolla Katmandussa. Asialistan rungoksi luonnosteltiin viisi elementtiä: koulutus kaikille; osallistava demokratia; nuorten yhtäläiset mahdollisuudet; kestävä kehitys ja hyvinvointipalvelujen takaaminen. Samalla kuitenkin todettiin, että voidakseen heijastaa nepalilaisten nuorten näkemyksiä ja tarpeita kokonaisvaltaisemmin, agendasta tulisi keskustella myös paikallistasolla. Vuonna 2008 Nepalil toiminnan painopisteenä olikin nuorten yhteispoliittisen agendan työstäminen piirikuntatyön avulla. Samalla edistettiin ohjelman alueellistumista ja tarjottiin koulutusta paikallistason aktiiveille.

Alkuvuodesta 2008 päätettiin, että ohjelma käynnistettäisiin viidessä pilottiirikunnassa, jotka valittiin foorumin järjestöjen kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella. Maantieteellisen kattavuuden ja etnisen monipuolisuuden kriteerien pohjalta pilottiirikunniksi valikoituvat Solukhumbu, Rautahat, Rupandehi, Rolpa ja Dadeldhura. Valintaan vaikutti osaltaan myös se, että em. piirikunnissa nuorten puolueiden välinen dialogi oli heikkoa tai jännitteiden värittämää.

Toimintamalliksi muotoutui kouluttajien koulutus-lähestymistapa. Foorumin järjestöt nimittivät keskuskomiteastaan edustajat, jotka muodostivat piirikuntatyötä johtavan, 35:den toimijan ydinryhmän. Tälle ydinryhmälle tarjottiin vuoden aikana kaikkiaan 10 päivää koulutusta agendan elementteihin liittyvistä käsitteistä, niiden soveltamisesta Nepalil kontekstissa sekä seminaarien johtamisessa tarvittavista fasilitointi-taidoista. Ydinryhmän keskuudesta koottiin 4-5 henkilön puoluerajat ylittävät tiimit, jotka olivat vastuussa kunkin piirikuntaseminaarin suunnittelusta ja toteutuksesta.

Vuoden 2008 aikana kaikissa pilottiirikunnissa järjestettiin kaksi 2-päiväistä seminaaria (ensimmäiset kesä-heinäkuussa ja toiset marras-joulukuussa). Osallistujat koostuivat eri poliittisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen piirikuntatason johtajista ja aktiiveista. Seminaarit käsitelivät työn alla olevan yhteispoliittisen agendan kolmea ensimmäistä elementtiä, joista osanottajille tarjottiin myös koulutusta. Lisäksi piirikunnan keskeisiä virkamiehiä (kuten Chief District Officer) kutsuttiin esitelmöimään agendan teemoista paikallisesta näkökulmasta, näin avaten rakentavia

keskustelukanavia nuorten ja paikallistason viranomaisten välille. Vuoden aikana yli 400 piirikuntatason nuorisopoliitikkoa hyötyivät koulutuksista ja osallistuivat aktiivisesti yhteispoliittisen agendan muodostamiseen.

Piirikunnista saatu palaute on ollut äärimmäisen positiivista. Järjestetyt seminaarit olivat ensimmäinen kerta, kun paikalliset nuorisopoliitikot eri puolueista kokoontuivat yhteen. Osanottajien ohella myös seminaareissa vierailleet piirikuntien johtavat virkamiehet korostivat ohjelman historiallista luonnetta ja tärkeää roolia paikallistasolla. Löydetty yhteinen tila onkin innoittanut jatkamaan monipuolueyhteistyötä myös omaehtoisesti; muun muassa Solukhumbussa paikalliset järjestöt ovat sittemmin järjestäneet useita yhteisiä aktiviteetteja itsenäisesti. Kerätyn palautteen valossa voidaan sanoa, että piirikuntaseminaarit autoivat merkittävällä tavalla myös paikallistason nuorisopoliitikkojen kapasiteetin vahvistamisessa.

Alkuvuodesta 2009 tullaan järjestämään kolmas ja viimeinen sarja piirikuntaseminaareja, minkä jälkeen agenda kootaan lopulliseen muotoonsa. Agenda tullaan viimeistelemään keväällä 2009.

Nuorten poliittisen osallistumisen vahvistaminen

Lisäksi Demo on vuoden aikana koordinoitunut yhteistyöfoorumin aloitteesta toteutettuja aktiviteetteja, joiden avulla nuoret ovat vahvistaneet ääntään heille keskeisissä kysymyksissä. Esimerkiksi huhtikuun vaalien kynnyksellä yhteistyöfoorumi tuotti lentolehtisen, jonka avulla kannustettiin nuoria aktiiviseen yhteiskunnalliseen osallistumiseen yli puoluerajojen. Samalla lentolehtinen esitteli nuorten yhteistyöfoorumin laajemmalle yleisölle. Koppioita tuotettiin 15 000 kappaletta, joita järjestöt käyttivät omassa vaalivaiheissaan. Demon avustuksella järjestettiin myös puoluerajat ylittäviä keskustelutilaisuuksia muun muassa nuorten roolista uuden Nepalín rakentamisessa (toukokuussa) sekä avattiin dialogi nuorisoministerin kanssa koskien työn alla olevaa nuorisopoliittista ohjelmaa (joulukuussa). Tilaisuuksiin osallistui yli 200 keskustason nuorisopoliitikkoa eri puolueista.

Huhtikuun vaalien jälkeen Nepalissa käynnistynyt perustuslakia säätävän kokouksen työ herätti keskustelun siitä, kuinka Demo voisi tukea nuorten osallistumista perustuslain säätämisen prosessissa. Tehokkaimmaksi keinoksi katsottiin yhteistyö muiden järjestöjen kanssa: Loppuvuodesta 2008 Demo aloitti kumppanuuden International IDEAn kanssa nuorten naisten poliittisten vaikutusmahdollisuuksien vahvistamiseksi. Projektin ytimessä on *Youth Expert Group (YEG)*, joka kokoaa yhteen viisitoista nuorta naisjohtajaa poliittisista opiskelijajärjestöistä, perustuslakia säätävästä kokouksesta sekä kansalaisyhteiskunnasta. Seminaarien ja koulutusten avulla YEG pyrkii pureutumaan ja vaikuttamaan perustuslain sisältöön naisten ja nuorten näkökulmasta. Projekti alkoi marraskuussa 2008 ja se tulee jatkumaan vuoden 2009 loppuun saakka.

Marraskuussa 2008 Demo käynnisti myös yhteistyön paikallisen Alliance for Peace järjestön kanssa perustuslakia säätävän kokouksen nuorten jäsenten tukemiseksi, CA:ssa toimivan puoluerajat ylittävän Youth Caucusin kautta. Yhteistyön avulla ydinryhmän jäsenille (25 henkilöä) tullaan järjestämään koulutuksia ja seminaareja, jotka vahvistavat nuorten kapasiteettia nostaa agendalle heille keskeisiä kysymyksiä monipuolueyhteistyön keinoin. Vuoden 2009 aikana Demo ja Alliance for Peace tulevat rakentamaan vuorovaikutuskanavia nuorten poliittisen yhteistyöfoorumin ja nuorten caucusin välille, näin tukien poliittisten nuoris- ja opiskelijajärjestöjen mahdollisuuksia osallistua aktiivisemmin perustuslain säätämisen prosessiin.

Toiminnanjohtaja ja paikalliskoordinaattori ovat myös pitäneet yhteyttä Nepaliläisten lähetystön henkilökuntaan mukaan lukien asianhoitaja Pirkko-Liisa Kyöstiä ja erityisasiantuntija Petri Hautaniemi, joita on tavattu niin Suomessa kuin Nepalissa. Myös ministeriön Nepal-deskiin on pidetty yhteyttä. Lisäksi Demon Nepal-työryhmän aktiivijäsen Eekku Aromaa toimi Demon Nepaliläisten toimistossa vapaaehtoistyössä kolmen kuukauden ajan keväällä 2008.

Suomen ja Nepaliläisten välisen molemminpuolisen oppimisen edistäminen

Toiminta-ajatuksensa mukaisesti Demo on vuoden 2007 aikana aktiivisesti edistänyt ja fasilitoinut suomalaisten ja nepaliläisten nuorisopoliitikkojen välistä molemminpuolista oppimista. Toukokuussa (3.-11.5.) Nepalissa vieraili 8-jäsenen suomalainen delegaatio, joka koostui eri puolueiden nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen edustajista. Suomalaisdelegaatioon kuuluivat seuraavat osanottajat:

Emilia Anttila (kesk)
Simo Hämäläinen (kok)
Jari-Pekka Kaleva (sd)
Milla Pyykkönen (vas)
Markus Koljonen (vihr)
Minna Lindberg (rkp)
Tuomas Salo (kd)
Tommi Otamo (ps)

Nepaliläisten yhteistyöfoorumin toiveesta vierailun teemaksi valittiin "Koulutus kaikille", jonka tiimoilta nuoret jakoivat kokemuksia ja oppeja koulutuspolitiikasta Suomessa ja Nepalissa. Suomalaiset nuorisopoliitikot tutustuivat myös koulutuksen saralla tehtävään kehitysyhteistyöhön käytännön tasolla. Lisäksi delegaatio vierailivat mm. dalit-yhteisössä, vaalitarkkailujärjestössä sekä useissa poliittisissa nuoriso- ja opiskelijajärjestöissä. 11-hengen nepaliläisen delegaation opintovierailu Suomeen järjestettiin puolestaan lokakuussa (18.-29.10.2009). Delegaatio koostui seuraavista henkilöistä:

Mahendra Yadav, Nepal Tarun Dal (NTD), puheenjohtaja ja perustuslakia säätävän kokouksen, Constitutional Assemblyn jäsen
Arjun Pariyar, Nepal Independent Dalit Students Organization (NIDSO), puheenjohtaja
Thakur Gaire, All Nepal National Free Students Union (ANNFSU), puheenjohtaja
Padam Raj Joshi, Nepal National Students Federation (NNSF), toiminnanjohtaja
Om Aryal, All Nepal National Free Students Union (ANNFSU-ML), puheenjohtaja
Manish Kumar, Nepal Youth Forum (NYF), varapuheenjohtaja
Sanju Kumari Sarbariya, Madheshi Students Forum, keskuskomitean jäsen
Lekhanath Neupane, All Nepal Independent Students Union-Revolutionary (ANNISU-R), puheenjohtaja
Pradip Paudel, Nepal Students Union (NSU), puheenjohtaja
Sowyamvu Raj Dangol, Democratic National Youth Federation (DNYF-Nepal), keskuskomitean jäsen
Uma Bhujel, Young Communist League (YCL-Nepal), varapuheenjohtaja

Delegaatio sai ensikäden kokemuksia kuntavaalien järjestämisestä ja niihin liittyvästä puoluetyöstä sekä tutustui nuorisosioiden toteuttamisesta Suomessa. Delegaattien antama palaute molemmista opintomatkoista on ollut erinomaista. Opintovierailut mahdollistavat käytännönläheisen oppimisen demokratian ja kehityksen dynamiikasta toisessa kontekstissa sekä tarjoavat tilan kulttuurienväliseen jakamiseen molemmille osapuolille hyödyllisellä tavalla.

Vuoden aikana Demo on fasilitoinut Suomen ja Nepalin välistä demokratiadiologia myös aktiivisen raportoinnin ja julkaisujen kautta. Esimerkiksi piirikuntaseminaareissa jaettiin kokemuksia suomalaisten nuorten puoluepoliittisesta yhteistyöstä ja esitelmöitiin Suomen nuorisolainsäädännöstä. Vuoden aikana Demo on kääntänyt julkaisun naisten roolista suomalaisessa demokratianrakennuksessa nepaliksi ja jakanut julkaisua nuorisopoliitikoille niin keskus- kuin paikallistasolla. Molemmipuolisen oppimisen saralla Demo on aktiivisesti jatkanut suomalaisten poliittisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen yhteentuumista Nepal-työryhmän muodossa ja hyödyntänyt ryhmän näkemyksiä ja ideoita suunnitelmien teossa. Työryhmän kanssa jaetaan kokemuksia Nepalin suunnalta neljännesvuosittain raporteilla ja kuukausittain uutiskirjeillä.

Nepalin ohjelman arviointia

Jatkuvan monitoroinnin ja arvioinnin avulla Demo kykenee varmistamaan, että ohjelma vastaa sille asetettuihin tavoitteisiin. Palautteenkeruun ja laaja-alaisen konsultoinnin avulla pystytään tehokkaammin kehittämään toimintaa edelleen.

Demon työhön on vuoden 2008 kohdistunut paljon kiitosta. Erityisen arvokkaaksi poliittiset nuoret ovat kokeneet Demon mahdollistaman neutraalin tilan, jossa keskustellaan nuorille yhteisistä kysymyksistä yli puoluerajojen ja rakennetaan monipuolueyhteistyötä tasaveroiselta pohjalta. "Eri ideologisista taustoista tulevien nuorten yhteistyö oli aiemmin mahdoton ajatus. Demon luoman tilan ansiosta tilanne on nyt toinen", kommentoi eräs maoistien järjestöjohtaja.

Saadun palautteen mukaan Demon ohjelma on merkittäväällä tavalla auttanut myös vahvistamaan kohderyhmän kapasiteettia osallistua poliittiseen päätöksentekoon rakentavin keinoin. Poliittiset nuoriso- ja opiskelijajärjestöt ovat arvostaneet erityisesti sitä, että koulutusta on tarjottu heidän omat tarpeensa silmälläpitäen. "Demon tuella kykenemme vahvistamaan ja laajentamaan omaa osaamistamme ja kykyämme ymmärtää meille keskeisiä poliittisiä kysymyksiä", kiteytti Nepali Kongressin nuorisojärjestön naisjohtaja.

Demon työ Nepalissa saakin osakseen laajaa tukea, maan presidenttiä myöten. Tavatessaan järjestön edustajat henkilökohtaisessa tapaamisessa syksyllä 2008, presidentti Ram Baran Yadav korosti Demon työn tärkeyttä Nepalissa. Hänen mukaansa Suomen tuki nuorten demokratiatyölle edistää uuden Nepalin rakentamista ensiarvoisella tavalla.

2.2 Kehityspoliittikatietoinen ja kehitysyhteistyömyönteinen poliittinen kulttuuri Suomessa

Tavoite: Suomalaisten puolue toimijoiden kehityspoliittikatietoisuuden ja kehitysyhteistyömyönteisyyden sekä kehitysyhteistyöhön osallistumisen lisääminen.

Demo osallistaa puolue toimijoita monin eri tavoin. Puolueiden edustajat antavat panoksensa korvauksetta niin hallituksessa, työryhmissä, kohdemaiden ohjelmia syventävillä koulutusmatkoilla kuin isäntinä ja emäntinä kumppaneiden vierailujen yhteydessä. Puolueiden sitoutuneisuus ja puolue toimijoiden aktiivisuus on ollut Demon toiminnan keskeisin resurssi.

2.2.1 Työryhmät

Demon Nepal-työryhmä kokoontui vuoden 2008 aikana seitsemän kertaa suunnittelemaan ja arvioimaan Nepalin ohjelmaa. Puolueiden nuoriso- ja opiskelijajärjestöistä koostuvan työryhmän panos ohjelman toteuttamisessa on ollut ratkaiseva. Demon gender-ryhmä puolestaan kokoontui viisi kertaa Tansanian ohjelman puitteissa sekä antamaan gender-kysymysten asiantuntemustaan Academy for Political Practitiner in Africa (APPA) – hankkeelle eteläafrikkalaisen Idasa-järjestön pyynnöstä. Gender-ryhmä on ollut Demon toiminnassa keskeisessä roolissa. Ryhmään kuuluu poliittisten naisjärjestöjen edustajia sekä Nytkis ry:n edustaja. Lisäksi pidettiin valmistautumis- ja purkutapaamisia matkoille osallistuville puolueitoimijoille. Tansanian toiminnassa mukana olleille toimijoille pidettiin yhteistapaaminen 6.10., ja tilaisuudesta oli videokonferenssiyhteys Tansanian toimijoihin.

2.2.2 Opintovierailut puolueisiin

Kohdemaiden edustajien vierailujen yhteydessä suomalaiset toimijat ovat samoin saaneet kosketusta kehityskysymyksiin ja saaneet vaihtaa kokemuksiaan demokratian mahdollisuuksista ja haasteista.

Opintomatkinsa aikana 16.–25.5.2008 tansanialaiset naispoliitikot tapasivat suomalaisia kollegojaan mm. seuraavissa tapaamisissa:

- Demarinaisten liittokokous 17.5., jossa vierailijat tapasivat myös kaikki SDP:n puheenjohtajakandidaatit
- Vasemmistoliiton kunnallispoliittinen seminaari 17.5.
- Vihreiden puoluekokous 18.5.
- Mikkelin kunnallispoliitikkojen tapaaminen 19.5.
- Eduskunnan naisverkoston tapaaminen 20.5.
- RKP:n järjestämä kunnallisvaaliehdokkaiden koulutusilta eduskunnassa 20.5.
- Keskustan eduskuntaryhmän edustajien tapaaminen 21.5.
- Nytkis-ilta Villa Salinissa 21.5.
- KD-Naisten emännöimä gospel-konsertti 22.5.
- Vierailunsa aikana tansanialaistoimijat tapasivat poliitikkoja ministereistä (esimerkiksi Astrid Thors, Tuija Brax, Paula Risikko, Paula Lehtomäki, Tarja Cronberg) kansanedustajiin ja paikallispoliitikoihin useista puolueista.

Demon gender-ryhmäläiset osallistuivat aktiivisesti ohjelman suunnitteluun ja toimeenpanoon.

Nepalilaisen nuorisodelegaation opintomatkan aikana (19.–28.10.2008) nepalilaiset tapasivat suomalaisia poliitikkoja mm. seuraavissa tapaamisissa:

- Keskustanuorten isännöimä tervetulo-tilaisuus Keskustan puolueitoimistolla 19.10.
- SDP:n puolueitoimisto 20.10.
- Demon hallitus 20.10.
- Helsingin nuorisolautakunnan edustaja 21.10.

- Kansanedustajien avustajia eduskunnassa 21.10.
- Kalevi Sorsa –säätö 21.10.
- Helsingin kaupunginvaltuuston edustajia 22.10.
- Kokoomusnuorten tapaaminen Kokoomuksen vaalimökillä 22.10.
- Helsingin Vasemmistoliiton vaalibileet 22.10.
- Turun nuorisolautakunnan kokous 23.10.
- Turkulaisia opiskelijapoliitikkoja Turun yliopistolla 24.10.
- Svensk Ungdomin Turun piiri 24.10.
- Vasemmistoliiton Turun piirin rauhanmarssille osallistuminen Turussa 24.10.
- Kokoomusnuorten Turun piirin vaalibileet 24.10.
- Nuorten Pohjoismaiden neuvoston kokous 25.10.
- Poliittisten nuorisjärjestöjen yötapahtumassa (vaalimökeillä) käynti 25.10.
- Naisdelegaattien ja Kokoomusnaisten tapaaminen vaalimökillä 26.10.
- Vierailu suomalaisilla äänestyspaikoilla suomalaisten nuorisopoliitikkojen kanssa 26.10.
- Puolueiden vaalivalvojaiset 26.10.
- RKP:n työvaliokunta 28.10.
- Palautetilaisuus suomalaisten poliittisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen kanssa 28.10.

Demon Nepal-työryhmä osallistui aktiivisesti ohjelman suunnitteluun ja toimeenpanoon.

3. Tiedotus

Demo on toimintavuoden aikana panostanut omaan viestintäänsä:

- Viestintästrategiapäivä puolueitoimijoille 10.6., jonka pohjalta valmisteltiin viestintästrategia viestintätoimisto Aideman avustuksella
- Internet-sivuston uudistamisen ideointikokous 6.10.

3.1 Puolueet

3.1.1 Demo on vuoden 2008 aikana esitellyt toimintaansa puolueitoimijoille ja osallistunut puolueiden tilaisuuksiin:

- SDP:n kansalaisjärjestöfoorumi 19.1.
- Kimmo Kiljunen 31.1.
- KD:n kansainvälisten asioiden ryhmä 6.2.
- Vasemmistoliiton kansainvälisten asioiden ryhmä 17.3.
- Ulko- ja turvallisuuspoliittinen tilaisuus (Keskusta 2.4.)
- Demarinuoret ja –opiskelijat 3.4.
- Suomen kehitysyhteistyö, ilmasto-oikeudenmukaisuus ja sosiaalinen kehitys – mitä tapahtuu todella? (Vihreät 4.3.)
- Kokoomuksen kansainvälisten asioiden valtuuskunnan opintopäivä 3.5.
- Perussuomalaisten eduskuntaryhmä 8.5.
- Venäjä-seminaari (RKP 8.5.)

- Pekka Haavisto 9.5.
- Svensk ungdomin liittokokous 18–20.4.
- Esittelypöytä SDP:n puoluekokouksessa 5.6.
- Esittelypöytä RKP:n puoluekokouksessa 7.6.
- Kokoomusnaiset 18.9.
- Kokoomuksen tupaantuliaiset 22.9.
- Keskustelutilaisuus sääntömääräisen syyskokouksen yhteydessä. Demon toiminnassa aktiivisesti mukana olleet kertoivat omista kokemuksistaan 19.11.
- Viestintästrategiapäivä 10.6.

3.1.2 Demosta on vuoden 2008 aikana kirjoitettu puolueiden tai niihin linkittyvien poliittisten järjestöjen lehdissä seuraavasti:

- Tansania matkalla tasa-arvoon, Syöjätär 1/2008 (opintomatka Tansaniaan marras-07)
- Demon matkassa Tansaniassa, PerusSuomalainen 3/2008 (opintomatka Tansaniaan marras-07)
- Nepalín tulevaisuus lepää nuorten käsissä, Suomenmaa 3.1.2008 (opintomatka Nepaliin joul-07)
- Nepalín nuorisopoliitikot saivat oman kokoontumispaikan, Uutispäivä Demari 4.1.2008 (opintomatka Nepaliin joul-07)
- Oma toimisto Kathmanduun, KD-viikkolehti 14.2.2008 (opintomatka Nepaliin joul-07)
- Demokratiaa Nepalín nuorille, Nykypäivä 15.2.2008 (opintomatka Nepaliin joul-07)
- Nepals unga är utvecklingens ryggrad, Medborgarbladet 1/2008 (opintomatka Nepaliin joul-07)
- Nepalín nuoret ovat kehityksen selkäranka, PerusSuomalainen 3/2008 (opintomatka Nepaliin joul-07)
- Eekku Aromaa seuraa demokratian rakennustalkoita Nepalissa, Vihreä Lanka 9.5.2008 (Aromaan vapaaehtoistyö Nepalissa kesä-08)
- Nepalín kommunistit säätävät uutta perustuslakia, Libero 3/2008 (Aromaan vapaaehtoistyö Nepalissa kesä-08)
- Demokratia ei juuru metsää istuttamalla, Pohjolan Työ 18.7.2008 (opintomatka Nepaliin touko-08)
- Joskus on mentävä kauas nähdäkseen lähelle, Lippu 3/2008 (opintomatka Nepaliin touko-08)
- Kohti Nepalia, PerusSuomalainen 4/2008 (opintomatka Nepaliin touko-08)
- Matkaraportti 3.-11.5.2008, PerusSuomalainen 7/2008 (opintomatka Nepaliin touko-08)
- Vasemmisto lisääntyy jakautumalla – Nepalissakin, Kansan Uutiset 8.8.2008 (opintomatka Nepaliin touko-08)
- Vägen från hindumonarki till republik, Svensk Framtid 3/2008 (opintomatka Nepaliin touko-08)
- EU-maat laahaavat tavoitteiden perässä, KD-viikkolehti 19.6.2008 (tansanialaisten Suomen vierailu touko-08)
- Demokratian juhlaa, Suomenmaa 12.9.2008 (KV-demokratiapäivä 15.9.)
- Vietä demokratiapäivää, Nykypäivä 12.9.2008 (KV-demokratiapäivä 15.9.)
- Demokratiaa juhlimaan, Kansan Uutiset 12.9.2008 (KV-demokratiapäivä 15.9.)
- Demokratiaa kannattaa juhlia, Uutispäivä Demari 15.9.2008 (KV-demokratiapäivä 15.9.)

3.2 Yleisötilaisuudet:

- Somalia-seminaari (Building Peace and Democracy in Somalia – Ways Forward) yhteistyössä Horn Organization for Peace and Democracyn, Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto Katun ja Solidaarisuuden kanssa 22.4.
- Nepaliln vaalivalvojaiset 24.4., videokonferenssiyhteys Katmandun toimistoon ja nepalilaispoliitikoihin vaalitunnelmissa
- Together We Are Stronger -seminaari yhdessä UNIFEMin kanssa tansanialaisdelegaation vierailun yhteydessä 21.5., suomalaisena pääpuhujana ministeri Paula Lehtomäki
- Ministeri Astrid Thors haastatteli Demon tansanialaisvieraita Maailma Kylässä 2008 - festivaalien asiaohjelmalavalla aiheesta ”Sasa tunadai 50/50 katika ngazi zote – Politicians on the Way to Equality in Tanzania” 24.5.
- YK:n julistaman kansainvälisen demokratiapäivän juhla 15.9. yhdessä UNDP:n kanssa

3.3. Demo on esitellyt toimintaansa seuraavissa julkisissa tilaisuuksissa:

- Kenya Post-Conflict Intervention Meeting 7.2.
- Maailma Kylässä 2008 –festivaali, Demon oman esittelypöydän lisäksi Keskustanuoret sekä Vihreät Nuoret ja Opiskelijat ry jakoivat esitteitä omilla esittelypöydillään 24.-25.5.
- Demo-materiaalia Suomen Lukiolaisten Liiton järjestötorilla Kuopiossa 6.9, jossa Vihreät Nuoret ja Opiskelijat sekä Perussuomalaiset Nuoret esittelivät omilla esittelypöydillään myös Demoa
- Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiön (KIOS) kymmenvuotisjuhlaseminaari (nepalilaisten opintomatkalaisten esitys, Demon toiminnanjohtaja toimi seminaarissa paneelikeskustelun puheenjohtajana) 22.10
- Kirkon ulkomaanavun seminaari Näkymättömät ja hauraat valtiot 30.9.

3.4 Demo on vuoden aikana esitellyt toimintaansa seuraavissa tilaisuuksissa valikoiduille kohderyhmille:

- Kehityspoliittisen toimikunnan ja Kansainvälisen ihmisoikeuksien neuvottelukunnan yhteinen kokous 23.10.
- Work for Gender Equality in Finland yhteistyössä Solidaarisuuden kanssa 27.10.
- Valtio-opin opiskelijoiden kaksi tutustumisvierailua 8.4. ja 9.9.

3.5 Muut kuin puoluelehdet

- Strengthening the Voice of Nepalese Youth in Politics, Himal Special Issue 1/2008 (seminarijulkaisu syksyiltä 2007)
- Työelämän terveiset, Policy 1/2008 (Valtio-opin opiskelijat ry:n lehti)
- Religiösa ledare lugnar Somalia, Hufvudstadsbladet 23.4.2008 (Somalia-seminaari)
- Uskonnollisia ja perinteisiä johtajia tarvitaan rakentamaan Somalian rauhaa, KOOR 1/2008 (Somalia-seminaari)
- Nepaliln vaalivalvojaiset, Helsingin Sanomat (Minne mennä -palsta) 24.4.2008
- Nepaliln nuoret harjoittelevat uudenlaista neuvottelukulttuuria, Himal 2/2008
- Useita piiruja erilainen, Länsi-Suomi 18.5.2008 (opintomatka Nepaliin touko-08)
- Rakkauspuolue etsii puheenjohtajaa, Helsingin Sanomat 18.5.2008 (tansanialaisten Suomen vierailu touko-08) --> ei varsinaisesti mainita Demoa

- Tansanialaisia naisia kannustamassa, Vastuut[on] #2008 (tansanialaisten Suomen vierailu touko-08) --> ei varsinaisesti mainita Demoa
- Demokratiajuhlat, Helsingin Sanomat (Minne mennä -palsta) 15.9.2008 (KV-demokratiapäivä 15.9.)
- Nepalilaisdelegaatio tutustuu suomalaiseen päätöksentekoon, Turun Sanomat 24.10.2008 (nepalilaisten Suomen vierailu loka-08)

3.6 Internet-sivut

- Seminaari: Building Peace and Democracy in Somalia, 8.4.2008, sivulla: <http://global.finland.fi/public/?contentid=125280&contentlan=1&culture=fi-FI>
- Seminaari: Building Peace and Democracy in Somalia, 8.4.2008, sivulla: <http://formin.fi/public/?contentid=125280&contentlan=1&culture=fi-FI>
- Kansainvälinen demokratiapäivä 15.9.2008, 12.9.2008, sivulla: <http://formin.fi/public/?contentid=136321&contentlan=1&culture=fi-FI>
- Kansainvälinen demokratiapäivä 15.9.2008 (sivu poistettu, mutta ollut ww.global.finland.fi-sivustolla)
- Tansanian naiset politiikan tekijöiksi, 23.5.2008, sivulla: <http://global.finland.fi/public/?contentid=130607&contentlan=1&culture=fi-FI>
- Nuorten ääni kuuluviin suomalais-nepalilaisella yhteistyöllä, 21.4.2008, sivulla: <http://formin.fi/public/?contentid=126051&contentlan=1&culture=fi-FI>
- Samarbete mellan Finland och Nepal hjälper de unga att göra sina röster hörda, 23.4.2008, sivulla: <http://formin.fi/public/?contentid=126208&contentlan=3&culture=sv-FI>
- Juttu Together We Are Stronger -seminaarista oli www.unifem.org-sivustolla

3.7 Maailma.net nostanut Demon sivuilta seuraavat jutut uutiskirjeisiinsä:

- Uskonnollisia ja perinteisiä johtajia tarvitaan rakentamaan Somalian rauhaa, 30.4.
- Tansanian naisten nousu politiikan huipulle vaatii yhteistyötä, 4.6.
- Kansainvälinen demokratiapäivä 15.9., 12.9.
- Tansanian naiset yhdistävät voimiaan, 13.10.
- Nepalilaiset nuorisopoliitikot kaipasivat suomalaisilta aatteen paloa, 12.11.

4. Asiantuntijaorganisaatio ja vaikuttaja Suomessa

Tavoite: Demon roolin lujittaminen suomalaisena demokratiatuen asiantuntijana ja vaikuttajana erityisalanaan puolueiden rooli demokratiakehityksessä.

4.1 Osallistuminen kehityspoliittiseen keskusteluun

Demo on kerännyt alan tietopankkia seuraamalla alan kehitystä ja hankkimalla relevantteja julkaisuja. Demon lähtökohtana on, että demokratia ja kehitys kulkevat käsi kädessä, ja siksi Demo on osallistunut kehityspoliittiseen keskusteluun mm. seuraavissa tilaisuuksissa:

- EU:n kehitysyhteistyö (Komission Suomen edustusto 22.1.)

- Etelän arki ja kauppapolitiikka (Kepa 30.1.)
- Ihmisoikeudet ja Venäjä (Solidaarisuus 30.1)
- Inhimillinen turvallisuus hallituksen turvallisuusselonteossa (Kepa 3.3.)
- Kansalaisjärjestöseminaari 5.3 (UM, kehityspoliittisen osaston kansalaisjärjestöyksikkö)
- Humanitaarisen avun tulevaisuuden haasteet (UM, globaaliasioiden osasto 12.2.)
- EU Foreign Policy and European External Action Service (UPI 25.2.)
- Session on Development & Security (Kepa 27.2.)
- Afrikka ja EU – kriisinhallinnan ajankohtaiset haasteet (Uudenmaan Eurooppa-tiedotus 28.2.)
- Gender & kehitys -verkosto (Kehys 11.3.)
- Pystyykö YK turvaamaan ja rakentamaan rauhaa? (YK-liitto 28.3.)
- Tiibet –seminaari (AEPF 4.4.)
- Kehitysmatutkimusseminaari 24.4. (Kehitysmatutkimuksen seura)
- UN Ideas in Action (UPI 25.4.)
- Miten Suomen kehityspoliittista ohjelmaa toteutetaan (Eduskunnan väestö- ja kehitysryhmä 21.5.)
- Mistä muonaa maailmalle? (Ajatuspaja e2 26.8.)
- Ulkoministeriön vastaanotto 26.8.
- SDP:n kesätapahtuma 27.8.
- YK-asioiden kuulemistilaisuus (UMI) 28.5.
- Avun tuloksellisuus –seminaari (Kehys ry) 30.5.
- Suomen kehityspolitiikan tila (KPT 11.6.)
- Current Challenges to International Criminal Justice (UPI 12.6.)
- The EU and the Rise of China and India (UPI 16.6.)
- Politics and Humanitarian Consequences, (UPI 16.6).
- EU-huippukokouksen jälkilöylyt (UPI/Eurooppalainen Suomi 23.6.)
- Tansania-maatapaaminen (Kepa 12.8.)
- Corruption, Poverty and Gender -kirjan julkaisuseminaari (UM, Demon aktiivinen Tansanian toimija, kansanedustaja Elietta Switi puhumassa) 20.8.
- Turvallisuus ja kehitys –ryhmän kokous, läsnä ministeri Stubb (UM 11.9.)
- Post-Conflict Development – Liberian Experiences (UM ja UNIFEM 17.9.)
- Ethnicity and Conflict in Eastern Africa (KIOS, SHALIN Suomi ry ja A.R.R-AMAHORO 25.9.)
- Suomen ja Tansanian väliset maaneuvottelut, sidosryhmäkuuleminen (UM ALI-20 29.9.)
- 10-vuotisjuhlaseminariseminaari (KIOS 21.-22.10.)
- Ending Aid Dependence (Kehitysmatutkimuksen laitos, Helsingin yliopisto 11.11.)
- Helsinki-prosessin yhteenvetotilaisuus (UM 24.11.)
- EU:n, ETYJ:n ja YK:n rooli rauhanrakentajina (YK-liitto 25.11.)
- Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteyöseminaari (UM, kehityspoliittisen osaston kansalaisjärjestöyksikkö 10.12.)
- Europe's Declining Power (UPI 16.12.)

Lisäksi Demo on muiden Kehyksen kehitys ja turvallisuus–ryhmässä mukana olevien järjestöjen kanssa kommentoinut turvallisuuspoliittista selontekoa korostaen demokratian merkitystä konfliktinehkäisyyssä.

4.2. Yhteistyökumppanit ja verkostoituminen Suomessa

4.2.1 Valtiolliset toimijat

Ulkoministeriö: Yleisen kehityspolitiikan ja suunnittelun yksikkö KEO-10, Ihmisoikeuspolitiikan yksikkö POL-40, Turvallisuuspolitiikan ja kriisinhallinnan yksikkö POL-10, Aasian ja Oseanian yksikkö ASA-10, Itä- ja Länsi-Afrikan yksikkö ALI-20, Kansalaisjärjestöyksikkö KEO-30, Markkinoillepääsytasioiden yksikkö, KPO-20, Kehitysviestintäryhmä VKO-20.

Demolla on myös toimintavuoden aikana ollut tilaisuus esitellä toimintaansa ministeri Väyrykselle ja tämän erityisavustajalle.

Oikeusministeriö: Demokratiaverkosto

Sosiaali- ja terveysministeriö: Tasa-arvoyksikkö, Tasa-arvovaltuutettu, Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan (TANE)

Valtiovarainministeriö: Valtionhallinnon vuorovaikutuskäytäntöjen parantamishanke (HAVU)

Eduskunta: Naiskansanedustajien verkosto, Kansainvälisten asiain yksikkö

4.2.2 Kansalaisjärjestöt

- Solidaarisuus
- Väestöliitto
- Horn Organization for Peace and Democracy
- Nytkis
- UNIFEM
- KIOS
- KUA
- Kuntaliitto
- Crisis Management Centre
- Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto Katu
- Allianssi
- Kepa
- Kehys
- YK-liitto

4.2.3 Muut

- YK:n kehitysohjelma UNDP
- International Organisation for Migration IOM
- Kehitysmaatutkimuksen laitos
- Ulkopoliittinen instituutti

5. Lisäarvo eurooppalaiseen demokratiatukeen

Tavoite: Demo tuo lisäarvoa eurooppalaiseen demokratiatukeen ja sen kehitykseen sekä oppii muilta toimijoilta. Demo tunnetaan vertaistoimijoiden keskuudessa aktiivisena ja hyvänä yhteistyökumppanina.

Demo on ollut aktiivisesti mukana European Partnership for Democracy –säätön perustamis- ja alkuvaiheessa. Säätiossää on mukana eurooppalaisia demokratiatukijärjestöjä ja – tutkijoita. Se pyrkii kartoittamaan eurooppalaisen demokratiatuen käytäntöjä ja aukkoja, luomaan kumppanuuksia toimijoiden välillä, pitämään demokratiatukea korkealla EU:n ohjelmapolitiikassa sekä toimimaan pienimuotoisena rahoittajana. Toiminnanjohtaja istui vuoden 2008 aikana European Partnership for Democracy–säätön suunnitteluryhmässä ja rekisteröimisen jälkeen hallituksessa, joilla oli vuoden aikana kuusi kokousta ja yksi telekonferenssi. Säätio korvaa hallituksen jäsenten matkakulut päivärahoja lukuun ottamatta. Säätio lanseerattiin korkealla profiililla Brysselissä 15.4. Juhlapuhujina olivat mm. säätön suojelija Vaclav Havel sekä komission puheenjohtaja José Manuel Barroso.

Demon toiminnanjohtaja osallistui hallitustyön lisäksi säätön pyynnöstä sen edustajana Armenian hankkeen valmistelumatkaan 31.8.–5.9, sekä International Idean järjestämän Ruotsin tulevaan EU-puheenjohtajuuteen liittyvään ”Friends of the Project”–neuvoo-antavaan ryhmään 22.-23.9.

- Toiminnanjohtaja istui Kehitysjärjestöjen EU—yhdistys Kehys ry:n hallituksessa ja osallistui Kehyksen turvallisuus ja kehitys–ryhmän kokouksiin
- Norwegian Centre for Democracy – Norsk senter for demokratistøtte -järjestön edustajat perehtyivät Demon toimintaan 22.1.
- Norwegian Centre Party Youth:n pääsihteeri vieraili toimistolla 18.2.
- Roel von Meijenfeldt, Netherlands Intitute for Multi-party Democracy (NIMD) –järjestön toiminnanjohtaja ja Euroopan säätön hallituksen puheenjohtaja oli Demon vieraana 30.9. ja tapasi useita toimijoita mukaan lukien ulkoministeriön edustajia. Demon toiminnanjohtaja ja von Meijenfeldt puhuivat Kirkon ulkomaanavun järjestämässä Näkymättömät ja hauraat valtiot–keskustelutilaisuudessa.

6. Panos kansainväliseen demokratiatukeen

Tavoite: Demo antaa oman panoksensa kansainväliseen demokratiatukeen ja sen kehitykseen sekä oppii muilta toimijoilta. Demo tunnetaan kansainvälisten toimijoiden keskuudessa asiantuntevana ja aktiivisena oman alansa edustajana.

Demo on vuoden 2008 aikana tavannut mm. seuraavia Suomessa vierailevia kansainvälisiä toimijoita:

Mark Salter, Senior Programme Officer, International Idea oli puhujana Demon Somalia-seminaarissa 22.4.

Bruce Jenks, UNDP:n ulkosuhteista vastaava johtaja 26.5.

Pär Grandstedt, pääsihteerin, European Parliamentarians for Africa, AWEPA 30.9.

Paul Graham, Executive Director, Institute for Democracy in South Africa (Idasa) ja Olmo von Meijenfeldt, Coordinator, Academy for Political Practitioners in Africa (APPA) 4.11.

John Cheyo, Chairperson, Tanzania Centre for Democracy (TCD) 13.11.

Dr. Khin Zaw Win, burmalainen ihmisoikeusaktivisti ja Ko Ko Thett, Suomessa asuva burmalaisaktivisti 11.12.

Toiminnanjohtaja osallistui vuonna 2008 seuraavaan kansainväliseen tapahtumaan:

Democracy Building in Conflict and Post-Conflict Settings, International Idea, Tukholma 4.3.

7. Toiminnan johdonmukaisuus ja vakiintuneisuus

Tavoite: Demon toiminta on hallinnollisesti kestäväällä pohjalla. Se on hyvin suunniteltua, toimeenpantua ja arvioitua. Toiminta on johdonmukaista suhteessa asetettuihin kehityspoliittisiin tavoitteisiin.

7.1 Hallitus

Demo piti vuonna 2008 6 hallituksen kokousta, yhden strategiakokouksen, yhden viestintästrategiaideointitilaisuuden sekä kaksi yhdistyksen sääntömääräistä kokousta.

7.2 Työntekijät

Toiminnanjohtajana jatkoi Sari Varpama. Avustaja Eveliina Taipale ylennettiin toimintavuoden aikana ohjelmakoordinaattoriksi. Taipaleen muutettua henkilökohtaisista syistä Ruotsiin uudeksi ohjelmakoordinaattoriksi rekrytoitiin Tiina Kukkamaa. Markku Koukkunen oli Demon palveluksessa toimistosihteerinä työllistämistuella loka—joulukuun. Uudeksi avustajaksi tammikuusta 2009 rekrytoitiin Niklas Kaskeala. Tansaniassa Demon koordinaattorina toimi Ave Maria Semakafu, Nepalissa Johanna Poutanen paikallisena avustajanaan Basu Gautam.

Demon henkilökunta osallistui seuraaviin koulutuksiin:

- Järjestön viestintä -koulutuskurssi (Taipale) 11.10. ja 15.11.
- Henkilöstöhallinnon haasteet (Kepa) Varpama
- Helsingin avoimen yliopiston kurssi Maailmankauppa ja köyhät maat (Taipale), kevät-08
- Kepan järjestämä koulutustilaisuus Assessing Our Impact – Training for Finnish NGOs Working in Tanzania (Taipale) 12.8.
- FEST-hankkeen järjestämä mentorointiohjelma (Taipale) vuosi-08
- FEST-hankkeen kesäkoulu Virossa (Taipale) 26.–29.8.

- UNIFEMin järjestämä 4-osainen koulutussarja Naiset ja media (Taipale)

7.3. Hallinto

Demo on vuoden 2008 aikana luonut kolmivuotisstrategian ja viestintästrategian. Rahoitusmekanismin vakiinnuttamiseen ja toiminnan kestävyuden turvaamiseen on panostettu vahvasti. 12.12. pidetyssä kokouksessa ministeriöstä todettiin, että Demon rahoitus vuodelle 2009 tulee vielä KEO-10:ltä, ja vuodesta 2010 eteenpäin Demo siirtyy ”eräiden valtionapujen” alle.

Demo on selvittänyt työnantajavastuitaan kohdemaissa ja yhtenäistänyt hankehallinnollisia käytäntöjään.

7.4. Resurssit

Demon hanketuki vuodelle 2008 oli 300 000 euroa, sekä edellisen vuoden ylijäämä (100 000 euroa). Ylijäämä johtui Demon rahoitusaikataulusta, joka seurannut kalenterivuotta.

Demon tärkein oma resurssi ovat olleet vapaaehtoisesti panoksensa antavat puolue toimijat itse.

Helsingissä 13.2.09

Sari Varpama

Toiminnanjohtaja